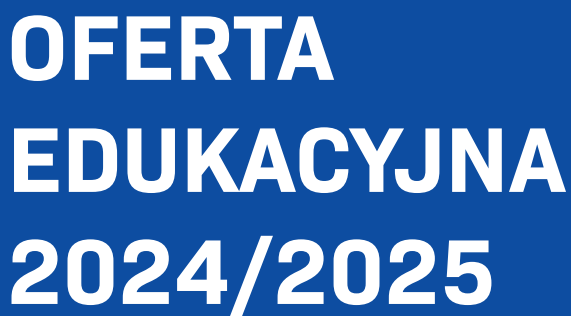

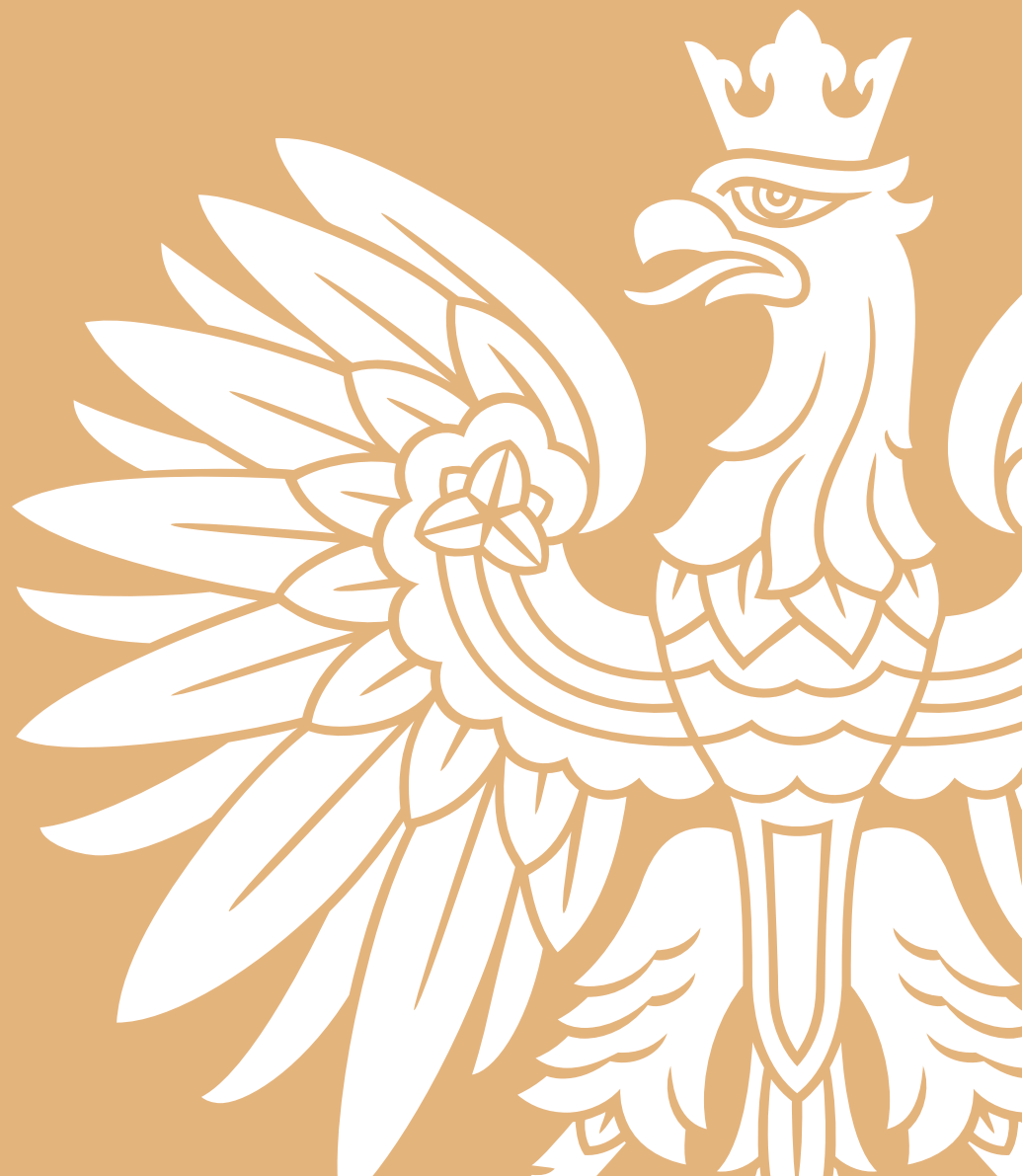
Delegatura w Bydgoszczy

OFERTA EDUKACYJNA 2024/2025

Referat Edukacji Narodowej

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Bydgoszczy

Referat Edukacji Narodowej Delegatury IPN w Bydgoszczy prowadzi działania edukacyjne, wystawiennicze i wydawnicze w zakresie porzbirowej i najnowszej historii Polski.

Dotyczą one zarówno wydarzeń o charakterze ogólnopolskim (odzyskanie niepodległości, walka o granice II RP, wojna i okupacja, podziemie niepodległościowe i opór antykomunistyczny w latach 1956–1989), jak i lokalnym (powrót Pomorza i Kujaw do wolnej Polski, zbrodnie pomorska 1939 r., wydarzenia bydgoskiego listopada 1956 r. oraz historia bydgoskiej, toruńskiej i włocławskiej Solidarności w latach 1980–1989).

Działania w województwie kujawsko-pomorskim realizujemy we współpracy ze szkołami, uczelniami, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami pozarządowymi, mediami a także organami administracji rządowej i samorządowej.

GRY EDUKACYJNE IPN W NAUCZANIU HISTORII

Zapraszamy na szkolenie, którego celem jest prezentacja historycznych gier edukacyjnych IPN z omówieniem zasad oraz rozgrywkami w grupach. Istnieje także możliwość wypożyczenia gier.

Dostępne tytuły: 7. W obronie Lwowa, 111. Alarm dla Warszawy, 303. Bitwa o Wielką Brytanię, Kolejka, Mali powstańcy: Warszawa 1944, puzzle edukacyjne – IV rozbiór Polski, Reglamentacja, Znaj Znak (różne warianty), Małe ojczyzny. Bydgoszcz, Toruńskie ścieżki pamięci, Bydgoskie ścieżki pamięci, Dwie drogi – jedna Niepodległa (Józef Piłsudski i Roman Dmowski).

Koordinator:
Piotr Wiejak
piotr.wiejak@ipn.gov.pl

ŹRÓDŁA MÓWIA

Projekt edukacyjny dla uczniów i studentów. Zajęcia edukacyjne poświęcone najnowszej historii Polski wraz z warsztatami źródłoznawczymi oraz wizytą poglądową w Archiwum IPN. Zajęcia (1,5 h) składają się z dwóch części: prelekcji historycznej wraz z analizą źródeł historycznych z zasobu IPN, w tym aparatu represji PRL oraz zwiedzania archiwum IPN wraz z prezentacją materiału archiwalnego.

Zapraszamy zorganizowane grupy szkolne z nauczycielami (zespoły klasowe, koła zainteresowań, grupy uczniów) na zajęcia historyczne, którym towarzyszą pokazy multimedialne, filmowe oraz historyczne gry i zabawy dydaktyczne poświęcone następującym zagadnieniom:

1. *Polskie symbole narodowe*
2. *Dwie drogi - jedna Niepodległa (Roman Dmowski, Józef Piłsudski)*
3. *Wojna polsko-bolszewicka na Kujawach i Pomorzu*
4. *Zbrodnia pomorska 1939 r.*
5. *Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie podczas II wojny światowej*
6. *Cichociemni – „Straż przednia wyzwolenia Polski”*
7. *Polskie Państwo Podziemne*
8. *Nie tylko „Zośka”, „Alek” i „Rudy”. Sare Szeregi na Kujawach i Pomorzu*
9. *Marian Rejewski – polski kryptolog i matematyk*
10. *303 – dywizjon myśliwski w bitwie o Wielką Brytanię*
11. *Zbrodnia wołyńska – trzecie ludobójstwo na narodzie polskim w okresie II wojny światowej*
12. *Śledztwo katyńskie - Katyń 1940*
13. *Akcje zbrojne ZWZ/AK w latach 1939-1945*
14. *Żołnierze Wyklęci*
15. *Polskie miesiące 1956-1981*
16. *Stan wojenny 1981-1983*
17. *Od „Solidarności” do wolności Polski (1980-1989)*
18. *Ks. Jerzy Popiełuszko – Kapelan „Solidarności”*

Uwaga: Zajęcia odbywają się w Sali konferencyjnej. im. Mariana Rejewskiego w Delegaturze IPN w Bydgoszczy, ul. Teskowej 1; w godzinach 9.00-15.00, od poniedziałku do piątku, po uprzednim zarezerwowaniu terminu i tematyki spotkania.

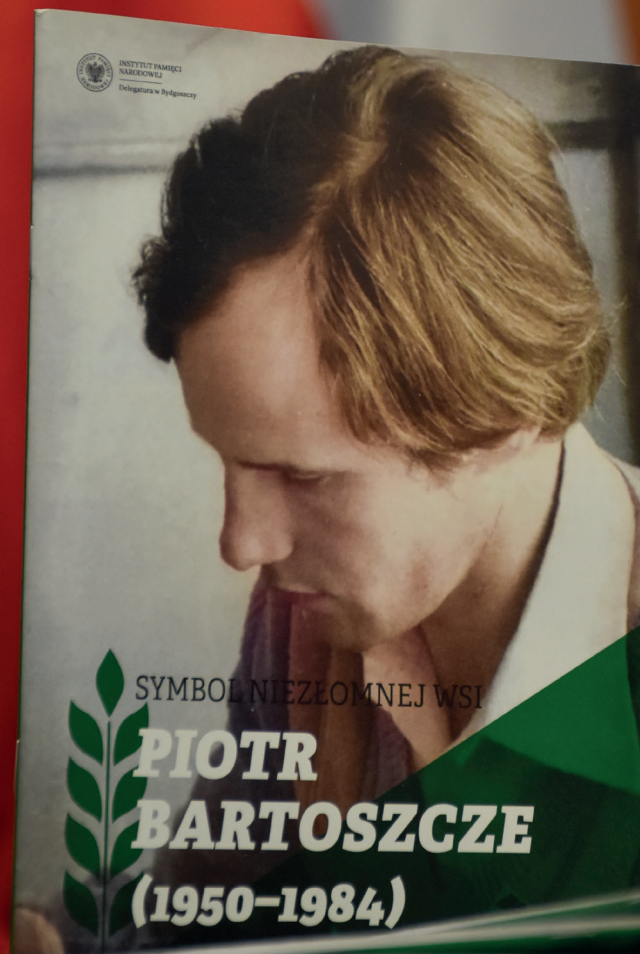
Koordynator:

Mirosław Sprenger

miroslaw.sprenger@ipn.gov.pl

SALA im. MARIANA REJEWSKIEGO

The background of the image shows three tall, dark crosses standing on a brick base. The central cross is the tallest and has the word 'KATYNI' on its horizontal beam. To its left is a shorter cross with 'CHARKÓW' on its beam, and to its right is another shorter cross with 'MIEDNOJE' on its beam. The crosses are set against a blue, cloudy sky. The base of the crosses is a low brick wall with a small plaque in the center. The foreground is a paved area with some green grass and flowers.

KONURS NA ROK POLSKICH BOHATERÓW Z KATYNIA, CHARKOWA, MIEDNOJE, BYKOWNI I INNYCH MIEJSC

Finał: kwiecień 2025 r.

Informacje o konkursie: luty 2025 r.

DROGI DO WOLNOŚCI - HISTORIA POLSKI W XX WIEKU

Informacje o konkursie: marzec 2025 r.
Finał: maj 2025 r.

Koordynator:
Mirosław Sprenger
miroslaw.sprenger@ipn.gov.pl

DROGI DO WOLNOŚCI HISTORIA POLSKI W XX. WIEKU

V BYDGOSKI TEST O ŻOŁNIERZACH WYKLĘTYCH

Informacje o konkursie: styczeń 2025 r.
Finał: marzec 2025 r.

Koordinator:
dr Katarzyna Maniewska
katarzyna.maniewska@ipn.gov.pl

ptk **Łukasz**
Ciepliński „Pług”

„Wierzę, że ofiara moja
nie pójdzie na marne...”

NASZA WYSTAWA W TWOJE SZKOLE

Projekty wystawiennicze dotyczą ważnych zagadnień z perspektywy historii Polski oraz regionu. Wystawy są bezpłatnie wypożyczane szkołom oraz placówkom kulturalnym i oświatowym. Towarzyszą im foldery i katalogi, a także propozycje zajęć dla młodzieży. Wraz z odpowiednim systemem wystawienniczym ekspozycje przygotowane są do prezentacji zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynków.

Koordynator:
Roland Sobiecki
roland.sobiecki@ipn.gov.pl

Tytuły dostępnych wystaw:

1. *Polskie symbole narodowe*
2. *Polskie symbole narodowe dla najmłodszych*
3. *Kresy – Ziemie Wschodnie Rzeczypospolitej*
4. *Marian Rejewski*
5. *Mariusz Zaruski*
6. *Józef Dowbor Muśnicki*
7. *Józef Haller*
8. *Kapitan Paweł Cymś*
9. *Franciszek Blachnicki*
11. *Waldemar Szwieć*
12. *Stefan Rowecki „Grot”*
13. *Tadeusz „Bór” Komorowski*
14. *Michał Tokarzewski – Karaszewicz*
15. *Leopold Okulicki*
16. *Cichociemni*

1918–1939

1. *Ojcowie Niepodległości*
2. *„Należy stworzyć niepodległe państwo Polskie (...) z wolnym dostępem do morza”. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918–1920*
3. *Powstanie Wielkopolskie*
4. *Ofiary zbrodni. Operacja antypolska NKWD 1937–1938*
5. *Wojna polsko-bolszewicka na Kujawach i Pomorzu.*
Za Termopile starczą wam piersi własne
6. *Józef Piłsudski*

II wojna światowa 1939–1945

1. *Wrzesień 1939. Polska wobec niemieckiej i sowieckiej agresji*
2. *Polacy w bitwie o Wielką Brytanię*
3. *Okupacja i zbrodnie niemieckie na Kujawach i Pomorzu południowym*
4. *Zapomniani kaci Hitlera. „Samoobrona” niemiecka na Pomorzu Gdańskim (Selbstschutz Westpreussen) w 1939 r.*
5. *Polacy Ratujący Żydów w czasie II wojny światowej*
6. *Zbrodnia katyńska*
7. *„Wołają z grobów, których nie ma...”. Wołyń 1943*
8. *Sąsiedzka krew. Ludobójstwo wołyńsko-galicyjskie 1943–1945*
9. *Sybiracy, zesłańcy, deportowani...*
10. *Anna Jachnina ps. „Hanna”, „Hanka” (1914–1996) – autorka najpopularniejszej piosenki okupowanej Warszawy pt. Siekiera, motyka*
11. *Polska walcząca*
12. *Pokolenie Baczyńskiego*
13. *Witold Pilecki*
14. *Polskie Państwo Podziemne na Pomorzu*
15. *Polski wysiłek zbrojny w czasie II wojny światowej*
16. *Powstanie Warszawskie 1944. Bitwa o Polskę*
17. *Szlaki nadziei. Odyseja wolności. Losy Polaków w czasie II wojny światowej*
18. *Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów*

1945–1956

1. „Nie jesteśmy żadną bandą... My jesteśmy z miast i wiosek polskich”. 5 Wileńska Brygada Armii Krajowej na Pomorzu
2. „Dla Ciebie, Polsko i dla Twojej chwały...”. Żołnierze Wyklęci Pomorza i Kujaw
3. Żołnierze Wyklęci. Podziemie niepodległościowe 1944–1963
4. Zapomniane ogniwo. Konspiracja młodzieżowa na ziemiach polskich 1944–56
5. Ocelani z niepamięci. Żołnierze podziemia antykomunistycznego z bydgoskiej „Łączki”
6. Więzienne lata prymasa Stefana Wyszyńskiego (1953–1956)
7. Bydgoski istopad 1956 r.

1956–1989

1. Bunt robotników. Grudzień 70–luty 71
2. Wolne Słowo. Niezależne wydawnictwa w Polsce 1976–1989
3. „Zwycięska dekada”. Region Bydgoski NSZZ „Solidarność” w ikonografii (1980–1989)

4. „O wieś wolną, niezależną, samorządną...”. Bydgoski Marzec 1981 i rejestracja „Solidarności” rolniczej
5. Radio „Solidarność”
6. Studencka „Solidarność”. NZS w Bydgoszczy
7. Studencka „Solidarność”. NZS UMK w Toruniu (1980–1989)
8. 586 dni stanu wojennego
9. Wydarzenia 1 i 3 maja 1982 r. w Toruniu
10. „Nasz duszpasterz i my”. Ks. Jerzy Popiełuszko w fotografiach i wspomnieniach Jerzego Szóstki
11. Twarze wrocławskiej bezpieki
12. Twarze toruńskiej bezpieki
13. Tu rodziła się opozycja
14. Tu rodziła się Solidarność
15. Tu rodziła się Solidarność rolników
16. Wybory czerwcowe 1989. Bydgoszcz – Toruń – Wrocław
17. I nazywali to Wojskiem Polskim...! Wojskowe Obozy Internowania w Polsce (1982–1983)
18. Stefan Wyszyński
19. Prawo do poszukiwania prawdy. Piotr Bartoszcze (1950–1984)

PROJEKTY FILMOWE I MULTIMEDIALNE

MATERIAŁY MULTIMEDIALNE

(dostępne na kanale IPNtv w serwisie YouTube):

- prezentacje multimedialne (Polskie Państwo Podziemne, Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Wojskowe Obozy Internowania w Polsce 1982–1983);
- filmy dokumentalne (Obóz przesiedleńczy i pracy przymusowej Potulitz, Bydgoski listopad 1956 r.)
- spoty rocznicowe (Stan wojenny)

W ramach projektu Notacje dokumentujemy także wspomnienia świadków historii z okresu 1939–1989.

Koordynator:

Piotr Wiejak

piotr.wiejak@ipn.gov.pl

RAJDY I BIEGI

Zapraszamy do wzięcia udziału w biegach i marszach organizowanych przez Referat Edukacji Narodowej w Bydgoszczy. Ich celem jest uupamiętnienie wydarzeń i postaci historycznych związanych z naszym regionem. Popularyzacja historii, a także zachęcenie do aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. Spotkaniom naszym przyświeca motto: „w zdrowym ciele zdrowy duch”.

Koordynator:

Mirosław Sprenger

miroslaw.sprenger@ipn.gov.pl

PORTAL TEMATYCZNY ZBRODNIAPOMORSKA1939.PL

„Wydarzenia nienazwane nie istnieją w historii i pamięci historycznej. W poszczególnych miejscach zbrodni na Pomorzu Gdańskim jest kultywowana pamięć o tych wydarzeniach, jednak tylko w wymiarze lokalnym. Większość Polaków niemieszkających w obecnym województwie pomorskim czy kujawsko-pomorskim nigdy o nich nie słyszała. Warto również podjąć próbę umiędzynarodowienia tematyki zbrodni pomorskiej – pierwszego w czasie II wojny światowej ludobójstwa nie wszystkich, ale dużej części mieszkańców Pomorza. Dzięki wieloletniej pracy wszystkich ludzi, dla których przeszłość jest ważna, zbrodnia katyńska czy zbrodnia wołyńska stały się częścią pamięci narodowej wszystkich Polaków. Powinno się stać podobnie ze zbrodnią pomorską”.

Zbrodnia pomorska 1939

„Pomorze było od początku laboratorium niemieckich zbrodni. Tu najwcześniej, jesienią 1939 r., rozpętano straszliwy terror [...] Pomorze było swoistym jądrem ciemności nazistowskiej polityki na podbitych wtedy terenach”

**KSIĘGARNIA STACJONARNA:
UL. WINCENTYNY TESKOWEJ 1,
85-130 BYDGOSZCZ**

CENTRALNA OFERA EDUKACYJNA:

WWW.EDUKACJA.IPN.GOV.PL

YOUTUBE:

PROFIL DELEGATURY IPN W BYDGOSZCZY:

WWW.FACEBOOK.COM/BYDGOSZCZIPN/

www.ipn.gov.pl

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Delegatura w Bydgoszczy

**Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
ul. Wincentyny Teskowej 1, 85-130 Bydgoszcz**

